

FILOLOŠKI FAKULTET

Broj:

Nikšić,

Na osnovu člana 88 stav 13 Statuta Univerziteta Crne Gore i člana 7 stav 5 Pravila postupka izbora u akademska i naučna zvanja, razmatrajući izvještaje recenzenata, Vijeće Filološkog fakulteta je na CCX sjednici, održanoj 4. 7. 2024. godine, za Senat Univerziteta Crne Gore utvrdilo

PRIJEDLOG

Da se **dr Sanja Šubarić** bira u akademsko zvanje – **vanredni profesor** za oblast **Srbistika – Srpski jezik i Montenegrstica – Crnogorski jezik**, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Obrazloženje

Univerzitet Crne Gore je 15. 3. 2024. godine raspisao Konkurs za izbor u akademsko zvanje za oblast **Srbistika – Srpski jezik i Montenegrstica – Crnogorski jezik** na Filološkom fakultetu u Nikšiću, jedan izvršilac.

Na Konkurs je potpunu i blagovremenu dokumentaciju podnijela dr Sanja Šubarić.

Vijeće Filološkog fakulteta je nakon isteka roka od 30 dana od dana objavljivanja recenzija u „Biltenu Univerziteta Crne Gore” (broj 611 od 3. 6. 2024. godine), konstatujući da prigovora nije bilo, razmotrilo i prihvatilo izvještaje recenzenata: prof. dr Igora Lakića, redovni profesor Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, prof. dr Sonje Nenezić, vanredna profesorica Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore i prof. dr Miodarke Tepavčević, vanredna profesorica Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, utvrdilo prijedlog da se **dr Sanja Šubarić bira u akademsko zvanje – vanredni profesor za oblast Srbistika – Srpski jezik i Montenegrstica – Crnogorski jezik, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.**

DEKAN

Prof. dr Igor Lakić

Dostavljeno:

-Senatu UCG

-a/a

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Smatram da na osnovu objavljenih njegovih radova u renomiranim slavističkim časopisima te osobite pedagoške i stručne osposobljenosti, kandidat ispunjava sve uvjete predviđene Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja. Stoga s izuzetnim zadovoljstvom predlažem da Senat Univerziteta Crne Gore **doc. dr. Zdravka Babića izabere u zvanje vanrednog profesora** za oblast Rusistika – Ruski jezik na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT
prof. dr. sc. Rafaela Božić

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblasti: **Srbistika – Srpski jezik i Montenegristika – Crnogorski jezik** na Filološkom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 15.03.2024. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR SANJA SUBARIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam u Podgorici. Osnovnu školu („Maksim Gorki“) i srednju školu (Gimnazija „Slobodan Škerović“ – humanistički smjer) završila sam u Podgorici kao nosilac diplome Luča. Diplomirala sam 1997. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću – Odsjek za srpskohrvatski jezik i jugoslovensku književnost sa opštim uspjehom 8,85 u toku studija i ocjenom 10 na diplomskom ispitu (iz Sintakse padeža i glagolskih oblika). Postdiplomske studije – smjer Nauka o jeziku završila sam na Filozofskom fakultetu u Nikšiću sa prosječnom ocjenom 10; zvanje magistra lingvističkih nauka stekla sam 19. juna 2002. odbranivši magistarski rad *Imperativ i imperativna značenja u dokumentima Crnogorskog senata (1857–1879)*, pred komisijom: mentor prof. dr. Božo Ćorić (Filološki fakultet – Beograd), prof. dr. Branislav Ostojić (Filozofski fakultet – Nikšić) i prof. dr. Živojin Stanojčić (Filološki fakultet – Beograd). Na Filološkom fakultetu u Beogradu 27. avgusta 2009. prijavila sam odbranu doktorske disertacije *Jezik dokumenata Crnogorskog senata* (470 str.), a 25. maja 2010. odbranila disertaciju i stekla naučni stepen doktora filoloških nauka, pred komisijom u sastavu: mentor prof. dr. Božo Ćorić (Filološki fakultet – Beograd), prof. dr. Brankica Čigoja (Filološki fakultet – Beograd) i prof. dr. Branislav Ostojić (Filozofski fakultet – Nikšić). Bavim se sinhronijskim i dijahronijskim istraživanjima jezika na različitim nivoima.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od 1. januara 1998. bila sam angažovana kao saradnik stipendista na Studijskom programu za srpski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Zvanje asistenta za lingvističku grupu predmeta stekla sam 9. jula 2003. godine (odluka broj 01–602).

Na matičnom fakultetu držala sam u kontinuitetu (1998–2011/12) vježbe iz Savremenog srpskog jezika (fonetika i fonologija) odnosno na predmetima Savremeni srpski jezik

(standardizacija i pravopis) i Savremeni srpski jezik (fonetika i fonologija). Više godina držala sam vježbe i na predmetu Savremeni srpski jezik na Odsjeku za engleski jezik i književnost, kao i na Odsjeku za ruski jezik i književnost. Od osnivanja Studijskog programa za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku u Podgorici bila sam angažovana kao saradnik na predmetima Savremeni srpski jezik (pravopis, fonetika i fonologija, morfologija) i Savremeni srpski jezik (sintaksa). Kao saradnik izvodila sam nastavu i na predmetima Savremeni srpski jezik (morfologija) i Savremeni srpski jezik (tvorba riječi) na SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti. Školske 2007/08. držala sam vježbe na predmetu Analiza diskursa (specijalističke studije SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti), a od školske 2008/09. g. (SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti) odnosno 2011/12. g. (SP za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti) do sticanja akademskog zvanja na istom predmetu bila sam angažovana kao predavač pod mentorstvom. Od školske 2006/07. držim predavanja (pod mentorstvom do izbora u zvanje) na predmetu Uvod u lingvistiku na SP za engleski jezik i književnost, a od školske 2009/10. za isti predmet bila sam angažovana i na SP za engleski jezik i književnost u Beranama. Od osnivanja SP za crnogorski jezik i književnost do izbora u akademsko zvanje držala sam vježbe na predmetima Savremeni crnogorski jezik (standardizacija i pravopis) i Savremeni crnogorski jezik (fonetika i fonologija). Nakon ukidanja predmeta Uvod u lingvistiku na SP za francuski jezik i književnost, nastavu iz istog predmeta držim na SP za italijanski jezik i književnost.

U zvanje docenta izabrana sam 13. juna 2013 (odluka br. 08–1258, objavljena u Biltenu UCG, broj 307), a reizabrana u isto zvanje 4. juna 2019 (odluka br. 03–1693, objavljena u Biltenu UCG, broj 461).

Kao autor, stručni konsultant i kao recenzent saradivala sam sa Zavodom za udžbenike i nastavna sredstva iz Podgorice; kao predavač odnosno stručni saradnik bila sam angažovana i u projektima i aktivnostima Zavoda za školstvo, kao i Ispitnog centra iz Podgorice. U saradnji sa Pedagoškim centrom iz Podgorice završila sam više stručnih obuka i seminara i učestvovala u radu regionalnih i međunarodnih stručnih konferencija (Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Albanija, Estonija, Mađarska...).

Bila sam višegodišnji saradnik u naučnoistraživačkim projekatima Crnogorske akademije nauka i umjetnosti: *Proučavanje pisanog jezičkog izraza u Crnoj Gori i Lingvistička ispitivanja*. Unutar Crnogorske akademije nauka i umjetnosti u periodu april 2015 – april 2017. kao redaktor i član redakcije intenzivno sam bila posvećena izradi *Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika*. U periodu 2020 – 2022. saradnju sa Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti ostvarila sam i kao lektor određenog broja njihovih monografija, časopisa i zbornika.

U periodu od januara 2019. do septembra 2023. na matičnom fakultetu bila sam član Komisije za master studije i taj angažman podrazumijevao je posebnu posvećnost s obzirom na broj studenata master studija Filološkog fakulteta.

Član sam AATSEEL-a (American Association of Teachers of Slavic and East European Languages).

Podaci o kvantitativnoj ocjeni referenci i spiskovi referenci do posljednjeg izbora u zvanje, mogu se naći u Biltenu Univerziteta Crne Gore broj 300 od 8. marta 2013. godine i Biltenu broj 457 od 24. aprila 2019. godine.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Šubarić, Sanja Opis glasova u gramatičkoj literaturi crnogorskog i hrvatskog jezika, in: <i>Odo ucha do ucha</i> , Monografia, Filologia Słowiańska nr 56, Wydawnictwo Naukowe UAM, 2022.	6	5
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Šubarić, Sanja i Đurčević, Jovana, The Names of the Balkan Peoples and the Names of the Inhabitants of Balkan Countries in Lexicography (on the Example of the Dictionary of Montenegrin National and Literary	12	12

	Language). <i>Lexikos</i> , 33(1), 2023, 68–89. DOI: https://doi.org/10.5788/33-1-1797		
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rakonjac, Miomirka, Pajović-Dujović, Ljiljana i Subarić, Sanja , Traditional and Contemporary Wedding Customs in Montenegro: Values and Identity Changes, <i>Traditiones</i> 51(1), 2023, 147–171. DOI: 10.3986/Traditio2022510107 Indeksiran u bazama: AIO – Anthropological Index Online; ERIH PLUS – European Reference Index for the Humanities; FRANCIS – Institut de l'information scientifique et techniques (CNRS); IBZ – International Bibliography of Periodical Literature in the Humanities and Social Sciences; MLA International Bibliography; Ulrich's Periodicals Directory; Scopus.	4	2
2.	Subarić, Sanja , Opis glasova u gramatičkoj literaturi srpskog i bosanskog jezika, <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , 47, 2023, 27–40. DOI: 10.31902/fl.46.2023.2 UDC: 811.163.4'344. Indeksiran u bazama: Scopus, ESCI...	4	4
3.	Subarić, Sanja , O nekim ortografskim odlikama pisane građe iz 19. vijeka (ilustracije i komentari), <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , 37, 2021, 105–134. DOI: 10.31902/fl.37.2021.8 Indeksiran u bazama: Scopus, ESCI...	4	4
4.	Subarić, Sanja Još jedan prilog stabilnosti kategoriji imeničkog roda – povodom reagovanja A. Čirgića na tekst Rod u gramatičkom opisu imenica (prilog stabilnosti kategorije imeničkog roda), <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , 28, 2019, 277–290. DOI: 10.31902/fl.28.201916 ; UDK: 811.163.4'36(497.16) . Indeksiran u bazama: Scopus, ESCI...	4	3
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Subarić, Sanja i Đurčević, Jovana (2023), <i>Razgovor sa Gojom – iz ugla lingvističke analize teksta</i> , Petnaesti jubilarni naučni simpozijum Andrićeva publicistika (projekat Ivo Andrić u evropskom kontekstu), Ljubljana – Maribor – Bled, 19 – 22. oktobar 2023.	0, 5	
2.	Subarić, Sanja , <i>Glas po glas od uha do uha (opis glasova u gramatikama i jezičkim priručnicima)</i> , Međunarodna konferencija Od uha do uha, u organizaciji Instituta za slovensku filologiju Univerziteta „Adam Mickijević“ u Poznanju, 1 – 2. jun 2021.	0,5	0,5
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
Recenziranje udžbenika		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Materijal za udžbenik <i>Opšta lingvistika za Filološku gimnaziju i izborni predmet za opštu gimnaziju</i> (materijal dostavljen pod šifrom „nemoguća misija“), Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica (odluka o imenovanju komisije br. 2076 od 18. oktobra 2018); u prilogu Uvjerjenje Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva broj: 041/24 -05-589/1).	1	1
2.	<i>Lingvistika za IV razred Filološke gimnazije</i> , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica (odluka o imenovanju komisije br. 1509 od 30. avgusta 2109); u prilogu Uvjerjenje Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva broj: 041/24 -05-589/2).	1	1
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Folia Linguistica et Litteraria</i> (tri rada, potvrda urednice)	0,5 x 3	1,5
2.	FACTA UNIVERSITATIS, Series: Linguistics and Literature Vol. 21, No 1, 2023 (jedan rad, potvrda urednice)	0,5 x 1	0,5
Ostala stručna djelatnost			
Lektura monografija, udžbenika, knjiga, časopisa...		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Subarić, Sanja, lektura: <i>Politrauma – zanemarena bolest savremenog doba</i> , Naučni skupovi, Knjiga 155, Odjeljenje prirodnih nauka, Knjiga 21, urednik Goran Nikolić, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2020.	3	2
2.	Subarić, Sanja, lektura: <i>Glasnik Odjeljenja humanističkih nauka</i> , Knjiga 6, urednik Niko Martinović, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2020.	3	2
3.	Subarić, Sanja, lektura: <i>Uvodna izlaganja sa okruglih stolova održanih u organizaciji Odbora za obrazovanje CANU</i> , Naučni skupovi, Knjiga 156, Odjeljenje društvenih nauka, Knjiga 51, urednik Slobodan Backović, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2020.	3	2
4.	Subarić, Sanja, lektura: <i>Borislav Pekić – dvadeset godina od rođenja (1930 – 2020)</i> , Naučni skupovi, Knjiga 160, Odjeljenje Humanističkih nauka, Knjiga 12, urednik Radomir V. Ivanović, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2020.	3	2

5.	Šubarić, Sanja, lektura: <i>Lalićeve pjesme i poeme u prvoj fazi stvaranja Sveska 1–2</i> , Posebna izdanja (monografije i studije), Knjiga 163, Odjeljenje humanističkih nauka, Knjiga 26, priredila Mila Medigović-Stefanović, urednik Radomir V. Ivanović, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2021.	3	3
6.	Šubarić, Sanja, lektura: <i>Turski (osmanski) izvori za istoriju Crne Gore, Pljevaljski sidžil</i> , Knjiga 2 / Tom I, Odjeljenje humanističkih nauka, Istorijski izvori, Knjiga 12, priredio Šerbo Rastoder, urednik Niko Martinović, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2021.	3	3
7.	Šubarić, Sanja, lektura: Ben Lazare Mijusković, <i>Egzistencijalna usamljenost, Filozofija i psihologija usamljenosti</i> , Posebna izdanja (Monografije i studije), Knjiga 165, Odjeljenje humanističkih nauka, Knjiga 28, sa engleskog prevela Katarina Terzić, urednik Niko Martinović, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2021.	3	3
8.	Šubarić, Sanja, lektura: <i>Etnologija i leksikoni – iskustva i ideje</i> , Naučni skupovi, Knjiga 161, Odjeljenje humanističkih nauka, Knjiga 12, urednik Aleksandar Čilikov, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2021.	3	2
9.	Šubarić, Sanja, lektura: Vesna Kilibarda, <i>Njegoš i italijanska kultura</i> , Posebna izdanja (Monografije i studije), Knjiga 169, Odjeljenje humanističkih nauka, Knjiga 31, urednik Niko Martinović, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2021.	3	3
10.	Šubarić, Sanja, lektura: Vaso Antunović, Ranko Raičević, Jevto Eraković, <i>Epidemiološke, kliničke i demografske karakteristike moždanog udara u Crnoj Gori</i> , Posebna izdanja (Monografije i studije), Knjiga 170, Odjeljenje prirodnih nauka, Knjiga 53, urednik Goran Nikolić, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2021.	3	3
11.	Šubarić, Sanja, lektura: Živko Andrijašević, <i>Istorija crnogorske državnosti, od srednjeg vijeka do 2006. godine</i> , Posebna izdanja (Monografije i studije), Knjiga 173, Odjeljenje humanističkih nauka, Knjiga 32, urednik Niko Martinović, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2022.	3	3
12.	Šubarić, Sanja, lektura: Maja Bačović, <i>Ekonomija Crne Gore od 2006. do 2016</i> , Univerzitet Crne Gore, Podgorica 2022.	3	3
13.	Šubarić, Sanja, lektura: <i>Poslovne novine – 100 najvećih u Crnoj Gori</i> , br. 2 – 2019, br. 3 – 2020, br. 4 – 2021, br. 5 – 2022, BI Communication, direktorica projekta Ljiljana Burzan-Nikolić, glavni i odgovorni urednik Dejan Lučić.	3	3
14.	Šubarić, Sanja, lektura: <i>Top business Montenegro</i> , biznis časopis, broj 1 – 2023, BI Communication, direktorica Ljiljana Burzan-Nikolić, glavni i odgovorni urednik Dejan Lučić.	3	1
15.	Šubarić, Sanja, lektura: <i>Top women business Montenegro</i> , biznis magazin, broj 1 – 2022, broj 2 – 2023, BI Communication, direktorica Ljiljana Burzan-Nikolić, glavni i odgovorni urednik Dejan Lučić.	3	1
Projekti			
18 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Međunarodni naučnoistraživački projekat Instituta za slavistiku Univerziteta „Karl Franc” u Gracu: Andrić-Initiative: Ivo Andrić u evropskom kontekstu (Grac, 2007–): http://www-gewi.uni-graz.at/gralis/projektarium/Andric/index.html ; rukovodilac projekta: profesor emeritus Branko Tošović, Institut für Slawistik, Karl-Franzens – Universität Graz	4	2
2.	Bilateralni projekat naučne i tehnološke saradnje između Crne Gore i Slovenije za 2020 – 2023: <i>Savremeni folklor i tragovi njegovih transformacija</i> ; rukovodilac projekta prof. dr Ljiljana Pajović Dujović. https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1247/objava/162468-gostujuca-predavanja-istrazivaca-iz-zrc-slovenacke-akademije-znanosti-i-umjetnostigostujuca-predavanja-istrazivaca-iz-zrc-slovenacke-akademije-znanosti-i-umjetnosti	4	4
3.	Erasmus+ Training Mobility, 1 Decembrie 1918 University Of Alba Iulia, Romania (4 – 8, 2022)	4	1

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Gostujući profesor			
P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Humboldt – University of Berlin, Faculty of Linguistics and Literature, Institute for Slavonic Studies and Hungarology (Erasmus+, Staff Mobility for Teaching), internacionalna sedmica nastave 24 jun – 28. jun 2019): 8 časova iz domena komparativne morfologije i semantike (predavanjima prisustvovali studenti osnovnih studija i doktorandi slavistike, albanistike i hungaristike, kao i profesori domaćini i profesori gosti iz Srbije, Albanije, sa Kosova); istovremeno učešće u radionici posvećenoj korpusnoj lingvistici;	5	5
2.	Postdiplomska škola Naučno-istraživačkog centra Slovenačke akademije nauka i umjetnosti (doktorski studijski program trećeg stepena – Komparativno proučavanje ideja i kultura): https://ps-zrc-sazu.org/novice/sanja-subaric-word-meaning-and-the-meaning-content-of-the-collective-names-of-the-type-montenegro/?lang=en	5	5
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Dragana Vujadinović, broj indeksa 7/21, <i>Rat u Ukrajini u diskursu crnogorskih medija</i> , Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, rad odbranjen u decembru 2023. https://www.ucg.ac.me/objava/blog/617506/objava/174209-odbrana-master-rada-dragana-vujadinovic-filoloski-fakultet	2	2
Članstvo u komisijama			
P13 Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Komisija za ocjenu doktorske disertacije Jovane Đurčević: <i>Formalna i semantičko-pragmatička analiza anglicizama u crnogorskom jeziku i njihovih modela u engleskom jeziku</i> https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_1019/objava_117599/fajlovi/Obrazac%20D2%20Jovana%20Djurcevic.pdf	2	1
2.	Komisija za odbranu doktorske disertacije Jovane Đurčević: <i>Formalna i semantičko-pragmatička analiza anglicizama u crnogorskom jeziku i njihovih modela u engleskom jeziku</i> , teza odbranjena 20. 9. 2021. https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1246/objava/122438-23-obavjestenje-jovana-durcevic	2	2
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Na osnovu anonimnih anketa studenata i izvještaja prodekana za nastavu broj 03-506 od 21. 3. 2024.	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	8	37	30,5	100,9
3. PEDAGOŠKI RAD			20	37,5
4. STRUČNI RAD			47	77
UKUPNO			97,5	215,4

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na konkurs objavljen u dnevnom listu *Pobjeda* 15.03.2024. godine za izbor u akademsko zvanje za oblasti *Srbistika – Srpski jezik i Montenegristika – Crnogorski jezik* na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, prijavila se kandidatkinja dr Sanja Šubarić, docent Filološkog fakulteta Univerziteta Crna Gore.

STEPEN OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u dostavljenu konkursnu dokumentaciju, a saglasno *Zakonu o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutu*

Univerziteta Crne Gore i *Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja*, može se zaključiti da dr Sanja Šubarić u pogledu stepena obrazovanja ispunjava predviđene uslove: kandidatkinja je osnovne studije srpskohrvatskog jezika i jugoslovenske književnosti završila na Filozofskom fakultetu u Nikšiću; na istom fakultetu završila je i postdiplomske studije (nauka o jeziku), a zvanje doktora filoloških nauka stekla je na Filološkom fakultetu u Beogradu.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Naučnoistraživačka djelatnost dr Sanje Šubarić svjedoči o širokom opsegu njenih lingvističkih interesovanja. Svojim analizama ona tumači savremeni jezik, ali i opisuje jezičku građu iz

prošlosti Crne Gore. Pored toga, kao koautor određenim temama pristupa i iz interdisciplinarnе perspektive. Obradom odabranih tema, Sanja Šubarić kritički tumači pojedine segmente normative literature, traži odgovore na pitanja nametnuta jezičkom odnosno društveno-političkom realnošću u Crnoj Gori, predložava pravopisne obrasce svojstvene administrativno-pravnom izrazu u Crnoj Gori 19. vijeka, ali i daje odgovore u vezi sa stavovima autora koji oponiraju njenom poimanju pojedinih gramatičkih kategorija. Ovom prilikom, kao vrijedne priloge savremenoj nauci o jeziku, izdvajamo tri njena rada – *Opis glasova u gramatičkoj literaturi crnogorskog i hrvatskog jezika*, *The Names of the Balkan Peoples and the Names of the Inhabitants of Balkan Countries in Lexicography (on the Example of the Dictionary of Montenegrin National and Literary Language)* i *Opis glasova u gramatičkoj literaturi srpskog i bosanskog jezika*.

Rad *Opis glasova u gramatičkoj literaturi crnogorskog i hrvatskog jezika* objavljen je u monografiji renomiranog poljskog izdavača (Wydawnictwo Naukowe UAM), naslovljenoj – *Od ucha do ucha*. Monografija je objedinila radove kojima se iz različitih naučnih perspektiva tumači proces komunikacije u odnosu na čulo sluha. U tom kontekstu Sanja Šubarić tumači status glasova, kao „najmanjih čulnih segmenata govora”, u savremenim gramatičkim knjigama – u *Gramatici crnogorskoga jezika* (Ćirgić, Pranjeković, Silić, 2010) i *Gramatici hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta* (Silić, Pranjeković, 2007). Autorka je usredsređena na fonetska svojstva glasova i principe njihove klasifikacije i zalaže se za sistematičniji i pouzadaniji opis glasova, a onda i za stabilniji teorijski status određenih fonetskih odnosno fonoloških termina. Ona na argumentovan i dosljedan način identifikuje elemente opisa koji se mogu unaprijediti na nivou terminologije, klasifikacione principijelnosti i metodološke dosljednosti. Primarno iz ugla pedagoške prakse detaljno analizira predložene klasifikacije glasova i daje konkretne sugestije. Na primjer, kada je u pitanju opis glasova crnogorskog jezika, sugeriše motivacionu dosljednost u imenovanju vrsta suglasnika s obzirom na način tvorbe, problematizuje izostanak artikulacionog odnosno artikulaciono-akustičkog određenja pojedinih sonanata, inicira dodatna objašnjenja u vezi sa predstavljanim izgovornim varijantama fonema *f*, *h* i *c*... Takođe, na nivou opisa glasova hrvatskog jezika autorka iznosi interesantna zapažanja – na primjer, problematizuje činjenicu da je u konkretnoj gramatici *glas* određen kao artikulaciona jedinica zbog mjesta tvorbe, a kao akustička jedinica zbog načina izgovora, kao i činjenicu da se artikulaciona fonetika određuje kao disciplina koja proučava glasove s obzirom na mjesto tvorbe, a akustička fonetika kao disciplina koja proučava glasove s obzirom na način tvorbe... Autorka skreće pažnju i na to da su autori *Gramatike hrvatskoga jezika* zapravo i koautori *Gramatike crnogorskoga jezika*, ali da je opis glasova u njima različito koncipiran. U hrvatskoj gramatici on je predstavljen kao dio fonologije, dok je u crnogorskoj gramatici predložen u poglavlju naslovljenom *Fonetika i fonologija*. Imajući to u vidu, ali i polazeći od dihotomije *jezik – govor* i činjenice da svaka apstraktna jedinica jezičkog sistema ima svoju čulnu realizaciju, autorka skreće pažnju i na metodološki pristup odnosu glasa kao distinktivne jedinice jezičkog sistema i glasa kao artikulaciono-akustičkog segmenta govora. U vezi sa tim ukazuje da taj odnos nije jasno predstavljen sadržajem analiziranih opisa, a onda i da je iz ugla korisnika gramatika koji nemaju posebna lingvistička znanja posebno komplikovano poimati teorijsku razgraničenost fonetike i fonologije. Na osnovu iznijetog može se zaključiti da je konkretan rad značajan prigodan u domenu lingvističkih disciplina koje se bave glasovima, ali i tekst koji uopšteno korisnicima gramatika može olakšati razumijevanje prije svega fonetske prirode glasova.

Iz našeg ugla posebno zanimljiv jeste rad *The Names of the Balkan Peoples and the Names of the Inhabitants of Balkan Countries in Lexicography (on the Example of the Dictionary of Montenegrin National and Literary Language)*. U pitanju je koautorski rad Sanje Šubarić i Jovane Đurčević, objavljen u renomiranom leksikografskom časopisu *Lexikos* (SSCI, A&HCI (Q2)). U ovom radu iz teorijske i praktične perspektive tumače se leksikografski opisi oznaka etničkih i građanskog identiteta, čiji su nosioci pripadnici balkanskih naroda i stanovnici balkanskih zemalja. Konkretna problematika je posebno važna iz ugla multietničkih država, što je pokazala i situacija sa kojom se suočila crnogorska leksikografija 2016. godine po objavljivanju I toma *Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika* (u izdanju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti). Otuda se u radu najprije tumači sadržaj lingvističkih termina *etnonim* i *etnik* i njihova

zastupljenost u leksikografskim, gramatičkim i onomastičkim izdanjima sa prostora nekadašnjeg srpskohrvatskog jezika. U nastavku je opisana semantička strukturiranost definicija leksema *Albanac* i *Bošnjak* unutar *Rječnika CANU*. Dati opisi konkretizovani su primarno iz lingvističke (savremene i istorijske) perspektive, ali i iz ugla političkih stavova o identitetskim osjećanjima manjinskih naroda na prostoru današnje Crne Gore. Posebno poglavlje rada posvećeno je političko-pravnoj kontekstualizaciji oznaka nacionalne i teritorijalne pripadnosti u Crnoj Gori – s obzirom na *Ustav Crne Gore*, etničku sliku Crne Gore i realne statističke podatke, ali i određena lingvistička i političko-pravna mimoilaženja u poimanju tih jezičkih oznaka. Na osnovu konkretnog leksikografskog iskustva, u ovom radu iniciraju se relevantna pitanja, traže odgovori i daju smjernice za oblikovanje modela definicije kolektivnih identitetskih oznaka koji će biti odraz onoga što se u sociološkoj literaturi prepoznaje kao „idealtip identiteta” – kao identitet koji podrazumijeva i „etničko-kulturne i teritorijalno-političke / građanske elemente”. Otuda je u radu naglašena i potreba interdisciplinarnog sagledavanja sadržaja tumačenih leksikografskih odrednica.

Rad *Opis glasova u gramatičkoj literaturi srpskog i bosanskog jezika* predstavljen je u časopisu *Folia linguistica et litteraria*, koji je indeksiran u bazama SCOPUS, ESCI Web of Science, kao i u bazi italijanskog Ministarstva prosvjete i nauke – ANVUR. Ovaj rad i rad *Opis glasova u gramatičkoj literaturi crnogorskog i hrvatskog jezika* predstavljaju tematsku cjelinu. U njemu se tumači opis glasova u *Normativnoj gramatici srpskog jezika* (Piper, Klajn, 2013) i *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić, Halilović, Palić, 2000). I u ovom slučaju autorku zanimaju fonetska svojstva glasova i dosljednost u primjeni osnovnih parametara kojima se ona utvrđuju. Konstatuje se da u gramatičkim knjigama koje se koriste na prostoru nekadašnjeg srpskohrvatskog jezika cjeline posvećene glasovima (kao arikulaciono-akustičkim elementima govora i kao funkcionalnim jedinicama) imaju različite naslove: *Fonetika i fonologija*, *Fonologija*, *Fonetika sa osnovama fonologije* i *morfologije*, *Fonetika sa osnovama fonologije*... Različitost naslova autorka potencira kao potvrdu da pitanje razgraničenja fonetike i fonologije još uvijek nije prevaziđeno. I u ovom slučaju nizom analitičnih zapažanja autorka sugeriše unapređenje gramatičkog tretmana glasova. Konstatovala je da je opis samoglasnika i suglasnika u *Normativnoj gramatici srpskog jezika* prilično nesistematičan, odnosno da je opis glasova u *Gramatici bosanskoga jezika* u odnosu na opise glasova u gramatikama srpskog, crnogorskog i hrvatskog jezika iscrpniji i dosljedniji. Na primjer, autorka zapaža da se u *Normativnoj gramatici srpskog jezika* samoglasnici ne određuju kao glasovi koje karakteriše aktivnost glasnih zica i time uslovljena zvučnost, da nije predložena različitost samoglasnika određena aktivnošću usana prilikom njihove artikulacije, da nema motivacione dosljednosti u označavanju vrsta suglasnika prema načinu artikulacije, da unutar opisa sonanata nema metodološke dosljednosti i da su glasovi *v* i *j* ostali bez tvorbene specifikacije, a da je opis sonanata *m* i *r* sveden na identifikacionu oznaku *nazal* odnosno *likvid*... Iako je opis glasova u *Gramatici bosanskoga jezika* ocijenjen kao sistematičan i detaljan, autorka je i povodom njega iznijela određena zapažanja na nivou opštih napomena. Na primjer, prema njenom tumačenju unutar datog opisa, odnos *fonema – glas* neopravdano je opterećen terminološkim poistovjećivanjem *tona* i *glasa*, tj. konstatacijom da se fonema „glasovno realizira kao ton ili glas”, ali i da se istoznačnost *glasa* i *tona* nameće i određenjem *alofona*... U tom smislu autorka preporučuje da se konkretno određenje foneme, kao apstraktne jedinice, stilski pojednostavi, ali i da se koriguje na pojmovnoj ravni. S obzirom na to da gramatika bosanskog jezika (u odnosu na ostalu analiziranu literaturu) jedina unutar fonetskog opisa glasova nudi i opis govornih organa, autorka i u tom segmentu kao podsticaj za preispitivanje iznosi važna zapažanja. Na kraju, možemo zaključiti da se i ovom analizom autorka zalaže za sistematičniji, terminološki precizniji i metodološki dosljedniji opise glasova unutar gramatičke literature.

PEDAGOŠKA DJELATNOST

Dr Sanja Šubarić ima iza sebe bogato nastavno iskustvo – na Univerzitetu Crne Gore nastavu je izvodila najprije kao saradnik u nastavi, potom kao asistent, kao predavač pod mentorstvom, a zatim i kao docent. Nastavu iz oblasti lingvistike izvodila je na osnovnim studijama više studijskih programa Filozofskog odnosno Filološkog fakulteta, a više godina i na SP za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku u Podgorici. Kao docent nastavu izvodi na

osnovnim studijama SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, SP za engleski jezik i književnost, SP za italijanski jezik i književnost, kao i na master studijama SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti i SP za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti. O njenom pedagoškom iskustvu svjedoče i predavanja održana na inostranim obrazovnim i naučnim institucijama: na Humboltovom univerzitetu (studentima osnovnih studija i doktorandima slavistike, albanistike i hungaristike) i na doktorskim studijama Postdiplomske škole Naučno-istraživačkog centra Slovenačke akademije nauka i umjetnosti. Pored redovnih pedagoških aktivnosti, ona je više godina bila i član Komisije za master studije, a njen pedagoški angažman potvrđen je i mentorstvom na master studijama SP za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, kao i članstvom u komisijama za ocjenu polaznih doktorskih istraživanja i odbranu doktorske disertacije na SP za engleski jezik i književnost.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	8	37	30,5	100,9
3. PEDAGOŠKI RAD			20	37,5
4. STRUČNI RAD			47	77
UKUPNO			97,5	215,4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

S obzirom na dostavljenu konkursnu dokumentaciju i predočenu analizu, koja potvrđuje kvalitet naučnoistraživačke, pedagoške i stručne djelatnosti kandidatkinje doc. dr. Sanja Šubarić, izvjesno je da ona ispunjava uslove za izbor u više akademsko zvanje. Koleginica Šubarić u svom naučnom radu pokazuje da suvereno vlada metodologijom lingvističkih istraživanja, postavlja jasne hipoteze i iz analize izvodi naučno zasnovane i pouzdane zaključke. Istovremeno, u analizi primjenjuje interdisciplinarni pristup i pokazuje da prati savremena lingvistička dostignuća. Imajući u vidu sve navedeno, sa zadovoljstvom preporučujem da se dr. Sanja Šubarić izabere u zvanje **vanrednog profesora** za oblasti **Srbistika – Srpski jezik i Montenegrizika – Crnogorski jezik** na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr. Igor Lakić, redovni profesor
Filološki fakultet
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na osnovu priložene dokumentacije izvjesno je da dr. Sanja Šubarić u pogledu stepena obrazovanja ispunjava uslove koje predviđaju *Zakon o visokom obrazovanju Crne Gore*, *Statut Univerziteta Crne Gore* i *Uslovi i kriterijumi za izbor u akademsko zvanje*. Diplomirala je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i jugoslovensku književnost. Na istom fakultetu stekla je i zvanje magistra lingvističkih nauka – pod mentorstvom prof. dr. Boža Corića odbranila je rad *Imperativ i imperativna značenja u dokumentima Crnogorskog senata (1857–1879)*. Doktorsku disertaciju *Jezik dokumenata Crnogorskog senata*, pod mentorstvom prof. dr. Boža Corića, odbranila je na Filološkom fakultetu u Beogradu i time stekla titulu doktora filoloških nauka.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Dr. Sanja Šubarić u domenu naučnoistraživačkog rada u prethodnom izbornom periodu bavila se sinhronijskim i dijahronijskim analizama jezika i pokazala razuđenost svog interesovanja u domenu lingvistike (ortografija, fonetika i fonologija, morfologija, sintaksa, leksikografija, (kritička) analiza diskursa...). Pored toga, kao dio koautorskog tima zašla je i u tematiku koja je zahtijevala interdisciplinarna tumačenja

OSTALA STRUČNA DJELATNOST

Naučnoistraživačku djelatnost dr. Sanje Šubarić prate i različiti stručni angažmani. O njenom dvogodišnjem lektorskom angažmanu u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti svjedoči veći broj lektorisanih knjiga, zbornika radova i časopisa. Kao saradnik Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva iz Podgorice, recenzirala je udžbeničke materijale namijenjene nastavi lingvistike u Filološkoj gimnaziji, a recenzirala je i nekoliko radova objavljenih u međunarodnim lingvističkim odnosno filološkim časopisima. U prethodnom izbornom periodu učestvovala je i u dva međunarodna naučnoistraživačka projekta, kao i u programu Erasmus + Training Mobility. Član je AATSEEL-a (American Association of Teachers of Slavic and East European Languages).

(etnologija, antropologija, folkloristika, sociolingvistika). U svojim radovima suočava se sa aktuelnim jezičkim pitanjima, ukazuje na određene manjkavosti pojedinih dijelova gramatičkih opisa unutar savremenih gramatičkih knjiga, argumentovano polemise sa autorima koji se ne slažu sa njenim naučnim stavovima, ali se bavi i analizom pisane građe iz prošlosti Crne Gore. Ona minuciozo tumači određene leksikografske i gramatičke opise i daje konkretne sugestije za njihovo unapređenje. U tom smislu kao značajne priloge savremenoj nauci o jeziku, domaćoj ali i opštoj, izdajamo dva rada – *The Names of the Balkan Peoples and the Names of the Inhabitants of Balkan Countries in Lexicography (on the Example of the Dictionary of Montenegrin National and Literary Language)* i *Opis glasova u gramatičkoj literaturi crnogorskog i hrvatskog jezika*. Takođe, ovom prilikom izdajamo i rad *O nekim ortografskim odlikama pisane građe iz 19. vijeka (ilustracije i komentari)*, kojim autorka detaljno predočava segmente pravopisne prakse iz prošlosti Crne Gore.

Rad *The Names of the Balkan Peoples and the Names of the Inhabitants of Balkan Countries in Lexicography (on the Example of the Dictionary of Montenegrin National and Literary Language)* jeste koautorski rad Sanje Šubarić i Jovane Đurčević. Objavljen je u eminentnom međunarodnom časopisu *Lexikos* (SSCI, A&HCI (Q2)). U pitanju je časopis koji je pokrenut kao medij i sredstvo za leksikografsku diskusiju – posvećen je isključivo leksikografiji i objavljuje priloge iz cijelog svijeta o različitim teorijskim i praktičnim leksikografskim aspektima. Ovaj rad utemeljen je upravo na dvogodišnjem leksikografskom iskustvu autorke Šubarić unutar Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. U periodu april 2015 – april 2017. Sanja Šubarić kao redaktor i član redakcije bila je posvećena izradi *Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika*. Godine 2016. povodom 10 godina nezavisnosti Crne Gore objavljen je I tom *Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika*, a leksikografski tim nakon toga pripremio je i II tom rječnika, koji nažalost zbog različitih razloga, uglavnom nelingvističkih, nije objavljen. Istovremeno, isti razlozi zaustavili su i distribuciju I toma *Rječnika*. Otuda je i razumljivo da se u segmentima konkretnog rada prepoznaju i elementi kritičke analize diskursa. Autorke se i na teorijskoj i na praktičnoj ravni suočavaju sa jednim od pitanja koje je nakon objavljivanja *Rječnika* podijelilo stručnu i laičku javnost – to je pitanje koje se tiče leksikografske obrade imena balkanskih naroda i imena stanovnika balkanskih zemalja. Izvjesno je da u domaćoj, ali ni u široj nauci o jeziku, konkretno pitanje nije razmatrano. Autorke govore o tome da balkanski etnonimi i(li) etnici imaju posebnu težinu u opisima leksičke građe i da mogu dovesti do toga da politika porazi leksikografiju. Primarno iz lingvističke perspektive komentarišu se leksikografske definicije etnonima odnosno etnika koji su u crnogorskoj sredini ocijenjeni kao sporni. Polazeći od njihove utemeljenosti na etničkom odnosno građanskom identitetu, autorka

preispituju mogućnosti i opravdanost njihovog redefinisana s obzirom na širi društveno-politički okvir. U tom smislu predočavaju i leksikografski status termina *etnonim* i *etnik*, kao i njihovu gramatičku odnosno lingvističku zastupljenost (u izdanjima iz vremena srpskohrvatskog jezika i savremenim izdanjima jezika koji se govore na prostoru nekadašnjeg srpskohrvatskog). Autorke su se zadržale i na značenjskom sadržaju pojmova *narod* i *stanovnik*, a iz perspektive multietničkih država i na pojmovnom odnosu *pripadnik naroda* – *stanovnik zemlje*. Konstatovana je različitost modela provjeravanih definicija, a autorke u vezi sa tim ne opravdavaju leksikografske opise koji imena kao oznake i etničke i teritorijalne pripadnosti svode na jednu ili drugu sadržajnu komponentu. Na osnovu zastupljenih modela konkretnih leksičkih opisa, kao i društveno-političke realnosti u Crnoj Gori, na neposredan način pokrenuto je i pitanje važno za buduće leksikografske projekte – pitanje o primatu značenjskih komponenti tretiranih oznaka: da li je u njihovom određenju primaran etnički ili teritorijalni, tj. građanski identitet? Ovim radom autoke su ukazale na važnost promišljanja o leksikografskom modelu za određenje oznaka etničke i teritorijalne pripadnosti. Istovremeno, nedvosmisleno su pokazale da korektnu leksikografsku definiciju tih oznaka podrazumijevaju interdisciplinarna prevazilaženja terminoloških i pojmovnih neusaglašenosti koje prate rasprave o etničkim i(li) nacionalnim imenima sa balkanskog prostora. Dakle, na osnovu neposrednog leksikografskog iskustva autorke su se suočile sa činjenicama i pitanjima koji osim pažnje lingvisti zahtijevaju i interdisciplinarnu angažovanost – odnosno usaglašavanje stručnjaka različitih oblasti. Rad *The Names of the Balkan Peoples and the Names of the Inhabitants of Balkan Countries in Lexicography (on the Example of the Dictionary of Montenegrin National and Literary Language)* jeste originalan i analitičan lingvistički odgovor na situaciju sa kojom se suočila domaća leksikografija 2016. godine. Argumentovanim lingvističkim promišljanjem nude se smjernice za leksikografsko definisanje oznaka etničke i teritorijalne odnosno građanske pripadnosti.

Rad *Opis glasova u gramatičkoj literaturi crnogorskog i hrvatskog jezika* dio je monografije *Od ucha do ucha*, Naučne izdavačke kuće Univerziteta Adam Mickijević iz Poznanja. U monografiji su objedinjeni radovi iz oblasti lingvistike, književnosti, kulturologije, psihologije, pedagogije i didaktike nastave stranih jezika, a koji su odraz naučnog promišljanja o odnosu čula sluha i komunikacije, prenosa informacija i znanja. U takvom tematskom okviru rad Sanje Šubarić posvećen je opisu glasova kao najmanjih čulnih segmenta govora iz gramatičke perspektive.

U radu se predočava tretman glasova u savremenoj normativnoj literaturi crnogorskog i hrvatskog jezika. U pitanju su *Gramatika crnogorskoga jezika* (Čirgić, Pranjčević, Silić) i *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta* (Silić, Pranjčević). Rad je usredsređen na fonetsku prirodu glasova unutar gramatičkih opisa i provjeru dosljednosti u primjeni osnovnih kriterijuma za njihovu klasifikaciju. S obzirom na primarnu namjenu gramatičkih knjiga, autorka prijemčivost opisa glasova, kao fiziološko-akustičkih segmenata govora, provjerava iz ugla pedagoške prakse, ali i na nivou opšteg obrazovanja. Otuda iznijetim zapazanjima na neposredan način problematizuje određene segmente gramatičkih opisa: na primjer, zašto je u *Gramatici crnogorskoga jezika* u poglavlju o sonantima sasvim zanemaren način tvorbe glasova *j, v, r, l i lj*, kao i zašto se glasovi *m, n i nj* unutar poglavlja *Podjela sonanata po mjestu tvorbe* određuju *po načinu tvorbe* – kao „praskavi” odnosno „praskavo-nosni”. Iz ugla korisnika konkretnih gramatika značajno je i otvaranje pitanja zašto su izgovorne varijante fonema *f, h, c (F, Y i ʒ)* prepoznate kao dio jezičkog sistema/sustava. Na argumentovan način predočena je i zabilježena konfuznost unutar opisa glasova hrvatskog jezika.

Dakle, Sanja Šubarić želi da doprinese poboljšanju opisa glasova u gramatičkoj literaturi i detaljno predočava određene klasifikacione, terminološke i metodološke nedosljednosti, kao i nepreciznosti unutar konkretnih opisa. Istovremeno zalaže se za stabilniji teorijski status određenih fonetskih i fonoloških pojmova. Sugerše i da teorijska distanciranost fonetike i fonologije nije jasno predočena sadržajem konkretnih gramatičkih knjiga. Time na neposredan način aktualizuje i staro pitanje o razgraničenju fonetike i fonologije i o kontroverzama koje prate postavljanje granice između njihovih sadržaja – kao disciplina koje se bave glasovima, ali sa različitim aspektima. O opravdanosti i utemeljenosti konkretne analize svjedoči i činjenica da je koleginica Šubarić u kontinuitetu svog akademskog angažmana bila posvećena nastavi fonetike i fonologije – na SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, a

svojevremeno i na SP za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti. U tom smislu treba pomenuti da se na ovaj rad tematski nadovezuje rad *Opis glasova u gramatičkoj literaturi srpskog i bosanskog jezika (Folia linguistica et litteraria, 2023)*. Opredijeljenost da se analizira tretman glasova u gramatičkim knjigama jezika koji su proistekli iz nekadašnjeg srpskohrvatskog jezika, prema riječima autorke, motivisana je četvoročlanim nazivom nastavnog predmeta u crnogorskim školama (*Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost*).

Rad *O nekim ortografskim odlikama pisane građe iz 19. vijeka (ilustracije i komentari)* dio je posebnog izdanja časopisa *Folia linguistica et litteraria*, koji je objavljen povodom 170 godina od smrti Petra II Petrovića Njegoša. S obzirom na to, ali i na činjenicu da se sa konkretnom godišnjicom podudara i 190. godišnjica dolaska Petra II Petrovića Njegoša na čelo crnogorske države, a onda i 190. godišnjica od osnivanja Crnogorskog senata, Sanja Šubarić je u svom radu predstavila dio šire analize posvećene pisanom izrazu Crnogorskog senata.

U radu su predočeni pravopisni obrasci svojstveni originalnim dokumentima Crnogorskog senata. U prvom dijelu rada autorka predstavlja društveno-istorijske okolnosti u kojima je nastao Crnogorski senat, kao centralni i najviši organ državne vlasti u Crnoj Gori 19. vijeka. Iako je Senat funkcionisao gotovo pet decenija (1831–1879) objektivnim okolnostima analiza je ograničena na građu koja je nastala nakon Njegoševe smrti – tačnije na period od 1860. do 1879. Analiza je zasnovana na 740 autografa, koji su selektovani nakon pregleda više hiljada originalnih dokumenata (u pitanju su posebni fondovi u Bibliotečko-arhivskom odjeljenju Narodnog muzeja Crne Gore i u Državnom arhivu Crne Gore). Analiza spisa Senata (kao adresanta i adresata) podrazumijevala je iščitavanje i grafičko tumačenje različitih rukopisa.

U radu se prati pisani odraz suglasničkih kontakata na morfemskim granicama, kao i na spoju zasebnih riječi. Zabilježeno stanje upoređeno je sa podacima koji svjedoče o Njegoševoj ortografiji, ali i podacima o ortografskim postupcima drugih pisaca ondašnje Crne Gore. Posebnu vrijednost rada predstavlja brojnost ekscerpiranih primjera. Njihovo dosljedno bilježenje obrazloženo je vrstom materijala, ali i ambicijom da se izvedu zaključci o kolektivnoj ortografskoj praksi ondašnje Crne Gore.

Konkretnim ilustracijama i detaljnim komentarima autorka je predočila pravopisnu neujednačenost (morfološki i fonološki princip) kada je u pitanju pisanje suglasničkih grupa na morfemskim granicama unutar jedne riječi. Takođe, analizom je utvrđena i relativna stabilnost u pisanju suglasničkih grupa na spoju zasebnih riječi (morfološki princip).

Zaključujemo da su u radu *O nekim ortografskim odlikama pisane građe iz 19. vijeka (ilustracije i komentari)* detaljno i vjerodostojno ilustrovani konkretni pravopisni obrasci svojstveni rukopisima Crnogorskog senata odnosno pisanom izrazu ljudi sa crnogorskog prostora u službenoj komunikaciji sedamdesetih i osamdesetih godina 19. vijeka. Saglasno tome u pitanju je vrijedan prilog istorijskim proučavanjima jezika.

PEDAGOŠKA DJELATNOST

Koleginica Šubarić u januaru 1998. angažovana je kao saradnik stipendista na Filozofskom fakultetu u Nikšiću – na Studijskom programu za srpski jezik i književnost, a nakon sticanja titule magistra lingvističkih nauka (2002) stekla je i zvanje asistenta za lingvističku grupu predmeta (2003). Osim na matičnom studijskom programu kao saradnik odnosno asistent, a onda i kao predavač pod mentorstvom, izvodila je nastavu iz različitih predmeta na više studijskih programa – na SP za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, SP za engleski jezik (Nikšić i Berane), SP za ruski jezik i književnost, SP za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku (Podgorica). U zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore izabrana je u junu 2013. godine, a reizabrana u junu 2019. Nastavu izvodi na osnovnim studijama SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, SP za engleski jezik i književnost, SP za italijanski jezik i književnost, kao i na master studijama SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti i SP za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti. U prethodnom izbornom periodu koleginica Šubarić održala je gostujuća predavanja (2019) na Humboltovom univerzitetu (Humboldt – University of Berlin, Faculty of Linguistics and Literature, Institute for Slavonic Studies and Hungarology) iz domena komparativne morfologije i semantike studentima osnovnih studija i doktorandima slavistike, albanistike i hungaristike. Kao predavač gostovala je (2022) i na Postdiplomskoj

školi Naučno-istraživačkog centra Slovenačke akademije nauka i umjetnosti (doktorski studijski program trećeg stepena – Komparativno proučavanje ideja i kultura). O njenoj pedagoškoj aktivnosti svjedoči i mentorstvo na master studijama SP za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, kao i članstvo u Komisiji za ocjenu odnosno odbranu doktorske disertacije na SP za engleski jezik i književnost. Odras njene pedagoške posvećenosti jeste i višegodišnje članstvo u Komisiji za master studije na matičnom fakultetu (januar 2019 – septembar 2023). Kvalitet pedagoškog rada koleginice Šubarić potvrđen je anonimnim anketama studenata i izvještajem prodekana za nastavu (broj 03-506 od 21. 3. 2024).

STRUČNA DJELATNOST

U prethodnom izbornom periodu dr Sanja Šubarić recenzirala je određen broj radova objavljenih u međunarodnim časopisima, a bila je angažovana i kao recenzent Zavoda za udžbenike i nastavna

sredstva iz Podgorice. Recenzirala je materijal za udžbenik *Opšta lingvistika za Filološku gimnaziju i izborni predmet za opštu gimnaziju*, kao i *Lingvistiku za IV razred Filološke gimnazije*. Pored toga svoju stručnu posvećenost potvrdila je i lekturom velikog broja knjiga odnosno monografija i zbornika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, ali i lekturom izdanja drugih izdavača. Učestvovala je u Međunarodnom naučnoistraživačkom projektu Instituta za slavistiku Univerziteta „Karl Franc“ u Gracu (rukovodilac projekta: profesor emeritus Branko Tošović): Andrić-Initiative: Ivo Andrić u evropskom kontekstu (Grac, 2007–), kao i u Bilateralnom projektu naučne i tehnološke saradnje između Crne Gore i Slovenije za 2020–2023: *Savremeni folklor i tragovi njegovih transformacija* (rukovodilac projekta prof. dr Ljiljana Pajović Dujović). U cilju stručnog usavršavanja u julu 2022. učestvovala je u međunarodnoj obuci programa Erasmus + na Univerzitetu u Alba Juliji.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	8	37	30,5	100,9
3. PEDAGOŠKI RAD			20	37,5
4. STRUČNI RAD			47	77
UKUPNO			97,5	215,4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju i na osnovu analize naučnoistraživačkih, stručnih i pedagoških aktivnosti dr Sanje Šubarić, može se zaključiti da ona ispunjava sve uslove za izbor u zvanje vanredne profesorice – predviđene *Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore* i *Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja*. Njen naučnoistraživački rad karakteriše širok domen lingvističkih interesovanja, a onda i minuciozan i sistematičan pristup odabranim temama, bogat korpusni materijal i argumentovano izvođenje zaključaka. Imajući to u vidu, kao i predstavljene pedagoške aktivnosti i stručne reference, sa zadovoljstvom preporučujem Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu UCG da dr Sanju Šubarić izaberu u zvanje **vanredne profesorice za oblasti Srbistika – Srpski jezik i Montenegristika – Crnogorski jezik**.

RECENZENT

Prof. dr Miodarka Tepavčević, vanredna profesorica
Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u podnesenu dokumentaciju, konstatujem da dr Sanja Šubarić, koja se javila na konkurs za oblasti *Srbistika – Srpski jezik i Montenegristika – Crnogorski jezik* na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, što se tiče stepena obrazovanja, u potpunosti ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora, propisane *Zakonom o visokom obrazovanju*, Statutom UCG i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja. Osnovnu školu („Maksim Gorki“) i srednju školu (Gimnazija „Slobodan Škerović“ – humanistički smjer) završila je u Podgorici. Diplomirala je 1997. na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i jugoslovensku književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Na istom fakultetu, iz oblasti Nauke o jeziku, magistrirala je 2002. god. na temu *Imperativ i imperativna značenja u dokumentima Crnogorskog senata (1857–1879)*. Titulu doktora filoloških nauka stekla je 2010. god. odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom *Jezik dokumenata Crnogorskog senata* na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

(Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Na osnovu priložene klasifikacione bibliografije i naučnih radova, zaključujem da se dr Sanja Šubarić bavi sinhronijom i dijahronijom na različitim jezičkim nivoima, što govori o širini njenog naučnog interesovanja i znanja neophodnog u takvim istraživanjima. Njeni radovi o savremenim i istorijskim jezičkim pitanjima, zasnovani na odgovarajućoj teorijskoj osnovi, savremenom metodološkom pristupu, pouzdanom korpusu, iscrpnoj analizi i objektivnom izvođenju zaključaka, predstavljaju važne fundamentalnoteorijske priloge ne samo domaćoj filologiji, nego i slavistici uopšte. Saglasno Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja na UCG, iz kandidatkinjinog vrijednog naučnoistraživačkog opusa koji je publikovan u posljednjih pet godina, izdvojiću i prokomentarisati tri naučna rada, te tako, između ostalog, obrazložiti predlog za izbor dr Šubarić u više akademsko zvanje.

Rad dr Sanje Šubarić *Opis glasova u gramatičkoj literaturi srpskog i bosanskog jezika* objavljen je u časopisu Filološkog fakulteta u Nikšiću – *Folia linguistica et litteraria*. Dio je šire analize kojom je tretiran opis glasova u gramatičkoj literaturi crnogorskog, srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika (saglasno nazivu nastavnog predmeta u crnogorskim školama). U tom smislu ovaj prilog se nadovezuje na rad *Opis glasova u gramatičkoj literaturi crnogorskog i hrvatskog jezika* (koji je objavljen u monografiji iz domena slovenske filologije *Od ucha do ucha* – u izdanju jedne od najvećih i najvažnijih univerzitetskih izdavačkih kuća u Poljskoj (Wydawnictwo Naukowe UAM)). Izvjesno je da su konkretne analize bile podstaknute i iskustvom koje je koleginica Šubarić sticala u pedagoškom radu sa studentima na predmetu *Fonetika i fonologija srpskog jezika*. Kada su u pitanju gramatički opisi glasova srpskog i bosanskog jezika, analiza je zasnovana na *Normativnoj gramatici srpskog jezika* (Piper, Klajn 2013) i *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić, Halilović, Palić 2000). Pokazalo se da je u odnosu na tretirani opis glasova srpskog jezika, ali i u odnosu na tretirane opise glasova crnogorskog i hrvatskog jezika, opis glasova bosanskog jezika unutar *Gramatike bosanskoga jezika* sistematičniji i detaljniji. Primarna pažnja usmjerena je na fonetsku prirodu glasova konkretnih jezika, na način njihovog opisa i principe njihove klasifikacije. Autorka i ovom analizom ukazuje da glasovi (kao fiziološko-akustički segmenti govora i kao distinktivne jedinice) zahtijevaju veću pažnju gramatičara. Detaljnom analizom i argumentovanim komentarima pokazala je da

se ispitivani sadržaji mogu poboljšati – sistematičnijim i pouzdanijim opisom fonetskih osobina glasova, nedvosmislenim artikulaciono-akustičkim kvalifikacijama, preciznom terminologijom, kao i metodološkom dosljednošću. U radu se naglašava da savremena gramatička literatura srpskog i bosanskog jezika (kao i crnogorskog i hrvatskog) svjedoči o različitim praktičnim odrazima teorijske razgraničenosti fonetike i fonologije. Sa tim u vezi autorka eksplicitno iznosi stav da ne opravdava formalno favorizovanje fonologije unutar pojedinih gramatičkih knjiga i da naslovnim identifikacijama gramatičkih sadržaja koji se bave glasovima konkretnih jezika treba uzeti i „lingvistički opseg fonetike“. Zaključujem da analitičnošću zapažanja i datih komentara kolegice Šubarić, na neposredan način, inicira poboljšanje opisa glasova – prije svega u ispitivanju, a onda i u drugima gramatičkim knjigama.

Dio leksikografskog iskustva koje je stekla kao redaktor i član redakcije u izradi I i II toma *Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika*, dr Sanja Šubarić djelimično je pretočila u studiju pod naslovom *The Names of the Balkan Peoples and the Names of the Inhabitants of Balkan Countries in Lexicography (on the Example of the Dictionary of Montenegrin National and Literary Language)*. Rad je urađen u koautorstvu sa anglistkinjom dr Jovanom Đurčević i objavljen u leksikografskom časopisu (*Lexikos*) koji je indeksiran u referentnim naučnim bazama (SSCI, A&HCI (Q2)). Konkretnim radom skreće se pažnja i na pitanja koja prevazilaze lingvističke kompetencije, a koja jesu važna za utvrđivanje modela leksikografske definicije kolektivnih oznaka etničke odnosno teritorijalne/građanske pripadnosti (tipa *Albanac, Bošnjak, Bugarin, Makedonac, Srbin, Slovenac, Crnogorac, Hrvat...*). Analiza je pokazala da korektan model njihove definicije pretpostavlja razliku između kategorije *pripadnik naroda* i kategorije *stanovnik zemlje*, ali interdisciplinarnim sagledavanjem konkretnog pitanja zaključeno je da tim modelom treba obuhvatiti i kategoriju *državljanin zemlje* (s obzirom na to da je državljanstvo pravni odnos koji nije isključivo uslovljen područjem/državom stanovanja). U radu je naglašena važnost lingvističkog distanciranja termina *etnonim* i *etnik*, ali uočena je i potreba za proširenjem tradicionalnog tumačenja pojma *etnik* – kao tvorenice koja je motivisana imenom države (osoba koja pripada određenoj državi prema mjestu stanovanja, porijeklu ili pak državljanstvu – bez obzira na mjesto stanovanja). Iz lingvističke pozicije, autorka su skrenule pažnju da su u balkanskim društvima leksički opisi imena balkanskih naroda i imena stanovnika država na balkanskom prostoru vrlo osjetljivo pitanje koje zahtijeva posvećenost stručnjaka iz različitih oblasti. Svakako, posebna vrijednost rada jeste u činjenici da su se autorka vrlo prilježno bavile jednim od intrigantnih pitanja sa kojim se 2016. god. suočila domaća leksikografija. Dakle, dato tumačenje, i na teorijskoj i na praktičnoj ravni, vrijedan je prilog domaćoj, kao i opštoj leksikografiji.

U radu *O nekim ortografskim odlikama pisane građe iz 19. vijeka (ilustracije i komentari)* kandidatkinja Šubarić predstavlja određene pravopisne postupke svojstvene subjektima prepiske Crnogorskog senata. Rad je objavljen u posebnom izdanju časopisa *Folia linguistica et litteraria* (2021), koje je priredeno povodom 170. godišnjice od smrti (1851) Petra II Petrovića Njegoša. Poznato je da je dolaskom vladike Petra II na čelo crnogorske države (1831) započeto preuređenje državne vlasti i da je iste godine nastao Crnogorski senat, o čijem djelovanju svjedoči bogata i raznovrsna arhivska građa. Dakle, 190 godina nakon nastanka Crnogorskog senata dr Šubarić oživljava njegovu dokumentaciju i s obzirom na brojnost korespondenata konkretne epistolarnе komunikacije, donosi zaključke o kolektivnoj pravopisnoj praksi u Crnoj Gori 19. vijeka. U pitanju je temeljno, pažljivo i sistematično istraživanje – na 29 stranica teksta (105–134) predloženi su načini pisanja suglasničkih grupa na spojevima morfema unutar jedne riječi, kao i na spoju zasebnih riječi. Analiza zasnovana na 740 originalnih dokumenata podrazumijevala je tumačenje različitih rukopisa, egzaktno i precizno bilježenje primjera, a onda i izvođenje zaključaka o pisanom odrazu suglasničkih kontakata. Zabilježeni materijal pokazao je da su se na šavu morfema unutar pojedinačnih riječi suglasničke grupe pisale i prema fonološkom i prema morfološkom principu, dok su suglasničke grupe na spoju zasebnih riječi uglavnom bilježene na morfološki način. U odnosu na utvrđeno stanje autorka je dala osvrt i na podatke koji svjedoče o Njegoševoj ortografskoj praksi, kao i o pravopisnim obrascima drugih značajnih ličnosti ondašnje Crne Gore (A. Dakovića, M. Miljanova, S. M.

Ljubiše, kralja Nikole...). Iz prethodno rečenog jasno je da je konkretnim dijahronijskim osvrtom kolegice Šubarić dala relevantan naučni doprinos poimanju pisanog izraza i ortografskog uzusa u Crnoj Gori 19. vijeka.

STRUČNA DJELATNOST

Što se tiče stručne djelatnosti dr Sanje Šubarić, najprije ću istaći njenu recenzentsku aktivnost. Naime, ona je pregledala i ocijenila određen broj radova objavljenih u međunarodnim časopisima. Takođe je u prethodnom izbornom periodu bila recenzent Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva u Podgorici, gdje je recenzirala materijal za udžbenike *Opšta lingvistika za Filološku gimnaziju i izborni predmet za opštu gimnaziju*, i *Lingvistika za IV razred Filološke gimnazije*. Osim recenzijom, kandidatkinja se kontinuirano i predano bavi lekturom i korekturom teksta. Lektorisala je veliki broj monografija i zbornika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, ali i drugih izdavača. Značajno je i njeno učešće u međunarodnim naučnoistraživačkim projektima. Riječ je o projektu Instituta za slavistiku Univerziteta „Karl Franc“ u Gracu (rukovodilac projekta: profesor emeritus Branko Tošović): *Andrić-Initiative: Ivo Andrić u evropskom kontekstu* (Grac, 2007–), kao i o bilateralnom projektu naučne i tehnološke saradnje između Crne Gore i Slovenije za period 2020–2023: *Savremeni folklor i trgovini njegovih transformacija* (rukovodilac projekta prof. dr Ljiljana Pajović Dujović). Treba pomenuti i da se dr Šubarić stručno usavršavala u okviru međunarodne obuke programa Erasmus + na Univerzitetu u Alba Juliji.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Kandidatkinja Šubarić se u januaru 1998, vrlo brzo po završetku osnovnih studija, zaposlila kao saradnik stipendista na Studijskom programu za srpski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Po završetku magistarskih studija (2002), birana je u zvanje asistenta za lingvističku grupu predmeta (2003). Osim na matičnom studijskom programu, kao saradnik odnosno asistent, a onda i kao predavač pod mentorstvom, izvodila je nastavu iz brojnih predmeta na više studijskih programa Filozofskog fakulteta – na SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, SP Engleski jezik i književnost (Nikšić i Berane), SP Ruski jezik i književnost, SP Obrazovanje učitelja na albanskom jeziku (Podgorica). Zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore stekla je u junu 2013, u koje je ponovo izabrana u junu 2019. god. Kao docent predaje na osnovnim studijama SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti, SP Engleski jezik i književnost, SP Italijanski jezik i književnost, kao i na master studijama SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti i SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti.

O kvalitetu pedagoškog rada dr Šubarić govore rezultati anonimnih studentskih anketa i izvještaj prodekana za nastavu (broj 03-506 od 21. 3. 2024). Studenti njen pedagoški rad vrednuju visokim ocenama ističući njene odlične stručne i naučne kompetencije. Taj rad obuhvata i mentorstvo na master studijama SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, kao i članstvo u Komisiji za ocjenu odnosno odbranu doktorske disertacije na SP Engleski jezik i književnost. Dr Sanja Šubarić je svoje pedagoško iskustvo sticala i kroz višegodišnji rad, od januara 2019. do septembra 2023. god., u Komisiji za postdiplomske master studije na svom matičnom, Filološkom, fakultetu.

U pedagošku djelatnost dr Šubarić spadaju i gostujuća predavanja u 2019. godini na Humboltovom univerzitetu (Humboldt – University of Berlin, Faculty of Linguistics and Literature, Institute for Slavonic Studies and Hungarology) iz oblasti komparativne morfologije i semantike studentima osnovnih studija i doktorandima slavistike, albanistike i hungaristike, te u 2022. na Postdiplomskoj školi Naučno-istraživačkog centra Slovenačke akademije nauka i umjetnosti (doktorski studijski program trećeg stepena – *Komparativno proučavanje ideja i kultura*).

Na osnovu iznesenih činjenica, zaključujem da je dr Šubarić nesumnjivo u potpunosti pedagoški osposobljena za profesorsko zvanje, odnosno da ispunjava i ovaj uslov potreban za dalje napredovanje u univerzitetskoj karijeri.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	8	37	30,5	100,9
3. PEDAGOSKI RAD			20	37,5
4. STRUČNI RAD			47	77
UKUPNO			97,5	215,4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Analiza naučnoistraživačke, stručne i pedagoške djelatnosti **dr Sanje Šubarić** nesumnjivo pokazuje da kandidatkinja, i kvantitativno i kvalitativno, ispunjava sve naučne, pedagoške i stručne uslove neophodne za izbor u više zvanje, pa s posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu UCG da je izaberu u akademsko zvanje **vanrednog profesora** za naučne oblasti *Srbistika – Srpski jezik* i *Montenegristika – Crnogorski jezik* na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Sonja Nenezić
Filološki fakultet UCG

R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Anglistika – Engleski jezik** na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen a veb sajtu Zavoda za zapošljavanje od 15.3.2024. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR MILICA VUKOVIĆ STAMATOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 1983. u Podgorici. Osnovnu školu i filološku gimnaziju završila sam takođe u Podgorici. Diplomirala sam 2006. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću s prosjekom 9,88 i stekla diplomu profesora engleskog jezika i književnosti (A) i profesora njemačkog jezika (B). Proglašena sam za najboljeg studenta Filozofskog fakulteta za studijsku 2004/05. Za vrijeme studija bila sam korisnik nekoliko stipendija i boravila sam u Austriji, Njemačkoj i Engleskoj na programima razmjene studenata. Postdiplomske magistarske studije upisala sam 2007. godine na istoj univerzitetskoj jedinici na smjeru Nauka o jeziku. 2009. godine sam magistrirala, s prosjekom 10, odbranivši tezu pod nazivom *Diskurs političkih intervju a u elektronskim medijima*. Doktorske studije završila sam takođe na smjeru Nauka o jeziku, aprila 2013. godine, a tema doktorske disertacije bila je *Diskurs parlamentarnih debata*.

Vanredna sam profesorka Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Predajem analizu diskursa, pragmatiku, istoriju engleskog jezika, kao i engleski jezik struke (na Prirodno-matematičkom fakultetu). Bavim se naučno-istraživačkim radom u oblasti analize diskursa, pragmatike, korpusne lingvistike i nastave jezika struke. Autorka sam dvije monografije i dva udžbenika (izdavač: Univerzitet Crne Gore), kao i većeg broja članaka objavljenih u međunarodnim naučnim časopisima i poglavlja

objavljenih u naučnim monografijama iz oblasti lingvistike. Urednica sam časopisa Filološkog fakulteta *Logos et Littera*.

U narednom dijelu biografije navela bih kratak pregled mojih stručnih aktivnosti u posljednjem izbornom periodu (2019-2024) za koje nisu date smjernice za bodovanje u *Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje* (a koje nisu predviđene ni tabelom Naučnog odbora), ali koje smatram da je relevantno pomenuti. Naime, u posljednjem izbornom periodu, obavljala sam poslove predsjednice Komisije za doktorske studije Filološkog fakulteta (2019; 2021-2023). Bila sam članica Uređivačkog odbora UCG (2022), a sada sam članica Izdavačkog savjeta UCG (od 2023). Završila sam četiri stručne obuke (svaka 40 radnih sati): *Radboud Summer School, Quantitative Data Analysis with R* (5–9. 8. 2019), *From Texts to Handouts and Textbooks: Developing Teaching Materials for LSP* (29. 6. 2020–21. 7. 2020) *From Foreign Language Teaching Methodology to Syllabus Design* (21. 9. 2020–2. 10. 2020) i *The process of construction of valid FL tests: Specifications, methodologies and techniques* (15–27. 11. 2021). Ostvarila sam tri kraće studijske posjete inostranim univerzitetima – dvije u okviru programa Erasmus+ (posjeta Univerzitetu Radboud (2019) i Univerzitetu u Varšavi (2022)), a jednu u okviru bilateralnog projekta saradnje sa Slovenijom (Univerzitet u Ljubljani (2022)). U pomenutom periodu bavila sam se i prevodenjem, s obzirom na to da sam dugogodišnji tumač za engleski jezik. Pomenula bih i članstvo u dva strukovna udruženja, *Udruženje tumača Crne Gore* (od 2020) i *MONTESSE* (2019-2023), kao i to da sam potpredsjednica *Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore* (od 2016). U istom periodu bilježim i stručne aktivnosti u Ispitnom centru Crne Gore koje se tiču recenziranja i ispitivanja učenika na državnim takmičenjima iz engleskog jezika za osnovne i srednje škole.

Tri puta sam primila godišnju nagradu Univerziteta Crne Gore za izuzetan doprinos nauci i obrazovanju na predlog Vijeća Filološkog fakulteta (2019, 2021. i 2023. godine).

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Na Institutu za strane jezike Univerziteta Crne Gore radila sam od oktobra 2007. do aprila 2014. godine kao saradnica u nastavi. Aprila 2014. godine stekla sam zvanje docentkinje. Institut za strane jezike ušao je u sastav novoosnovanog Filološkog fakulteta septembra 2015. godine, pa sam od tada zapošljena na toj jedinici. Zvanje vanredne profesorke stekla sam jula 2019. godine.

Angažovana sam na Filološkom fakultetu na predmetima *Analiza diskursa*, *Istorija engleskog jezika 2* i *Pragmatika sa lingvistikom teksta* (na četvrtoj godini master studija). Na matičnoj jedinici izvodim i nastavu iz predmeta *Jezici i kulture u kontaktu* na doktorskim studijama. Pored toga, izvodim nastavu engleskog jezika struke na drugoj godini studija matematike, fizike i biologije Prirodno-matematičkog fakulteta u Podgorici.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vuković-Stamatović, M. & Živković, B. (2024) "People-Centrism in Parliamentary Question Time: Three Montenegrin Prime Ministers Compared". In Iñigo-Mora, I. & Lastres-López, C. (eds.) <i>Discourse Approaches to an Emerging Age of Populist Politics</i> , Springer. DOI :	6	6